

พฤติกรรมกรรมการบริโภคที่เปลี่ยนไปของผู้บริโภคชาวจีน

จากสภาพเศรษฐกิจจีนที่เติบโตอย่างรวดเร็ว ประชาชนมีรายได้มากขึ้น ส่งผลให้พฤติกรรมในการบริโภคเปลี่ยนไป กล่าวคือ

1. ผู้บริโภคจีนนิยมซื้อสินค้าในห้างและร้าน Brand name มากขึ้น

เนื่องจากมีรายได้มากขึ้นและห้างสรรพสินค้ามีจำนวนเพิ่มขึ้นและได้กระจายไปทั่วประเทศ จีน ดังนั้น วิธีเลือกซื้อสินค้าจึงมีการเปลี่ยนแปลงไปมาก จากเดิมเน้นราคาและคุณภาพ จนถึงปัจจุบันยังต้องเลือกซื้อสินค้าที่มียี่ห้อ และการบรรจุหีบห่อที่สวยงามและทันสมัย โดยเฉพาะผู้บริโภคในเมือง นิยมบริโภคสินค้าที่เป็น Fashion ไม่ว่าจะเป็นสินค้าอาหาร สินค้า Hi-Tech หรือรถยนต์

2. ผู้บริโภคมีความสนใจความปลอดภัยในการใช้สินค้ามากขึ้น

หน่วยงานควบคุมคุณภาพสินค้าของจีนได้กำหนดมาตรการเข้มงวดมากขึ้น สื่อมวลชนจีนก็ทำหน้าที่ควบคุมระเบียบของตลาดโดยเปิดเผยผู้ผลิตที่ฝ่าฝืนกฎหมายในอุตสาหกรรมผลิตของสินค้าต่างๆ จึงทำให้ผู้บริโภคมีความสนใจความปลอดภัยในการใช้สินค้ามากขึ้น ส่งผลให้สินค้าที่จำหน่ายในตลาดต้องเน้นความปลอดภัยในการใช้หรือการรับประทานมากขึ้น

3. พฤติกรรมของผู้บริโภคขึ้นอยู่กับประเภทสินค้า เช่น

3.1. สินค้าอาหาร

- ผู้บริโภคจีนมีความกังวลเรื่องสารเติมแต่งสินค้าอาหาร และมีความไม่เชื่อถือกับผู้ผลิตจีน เนื่องจากประเทศจีนเคยเกิดเหตุการณ์นมเมลามีน(บริษัท sanlu) และข้าวหอมอู๋ฉางที่ใส่สารเติมความหอม เป็นต้น จึงทำให้ผู้บริโภคนิยมซื้อสินค้าอาหารจากต่างประเทศ โดยเฉพาะสินค้าอาหารของทารก

- สินค้าอาหารที่รับประทานทุกวัน ผู้บริโภคส่วนใหญ่ยังจะเลือกใช้สินค้าที่ผลิตภายในประเทศ เนื่องจากสินค้านำเข้ามีราคาแพงและหาซื้อยาก อย่างไรก็ตาม สังเกตได้ว่า ปัจจุบันสินค้าอาหารที่ได้รับความนิยมจากผู้บริโภคมักจะเป็นสินค้าที่ผลิตจากบริษัทมีชื่อเสียงดี เป็นยี่ห้อดังหรือสินค้าที่เน้นความเป็นธรรมชาติ และปราศจากสารเติมแต่ง

3.2. เครื่องใช้สอยในชีวิตประจำวัน

- ผู้บริโภคนิยมเลือกซื้อเครื่องใช้สอยในชีวิตประจำวันที่มียี่ห้อเป็นที่นิยมของตลาด โดยผู้บริโภครู้จักยี่ห้อของเครื่องใช้สอยต่างๆ จากโฆษณาของสื่อมวลชน เช่น Johnson & Johnson P&G และ Unilever และปัจจุบัน มีแนวโน้มนิยมการใช้สินค้าที่ประกอบสมุนไพรรักษาโรค เนื่องจากผู้บริโภคมีความกังวลถึงการใช้สารเคมีมากเกินไปจะมีพิษต่อร่างกาย

3.3. เครื่องใช้ไฟฟ้า

- ผู้บริโภคจีนส่วนมากบริโภคสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ผลิตในประเทศ เนื่องจากเครื่องใช้ไฟฟ้ายี่ห้อจีนมีคุณภาพดีขึ้น และการออกแบบทันสมัยมากขึ้น และราคาถูกกว่ายี่ห้อต่างประเทศด้วย จึงได้รับความนิยมมากขึ้น ปัจจุบัน ผู้บริโภคจีนนิยมบริโภคเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ออกแบบประสงค์ และออกแบบสวยงาม เข้ากับการตกแต่งในบ้าน

3.4. รถยนต์

- ผู้บริโภคจีนบริโภครถยนต์ที่ผลิตในประเทศจีนมากขึ้น เนื่องจากรูปแบบมีความหลากหลาย และราคาจาก 3-4 หมื่นหยวนถึงหลายแสนหยวนมีอย่างครบถ้วน ผู้บริโภคในตลาดล่าง ตลาดกลาง สามารถเลือกซื้อได้ตามตลาด แต่ตลาดบนยังนิยมซื้อรถยนต์ที่ผลิตจากต่างประเทศ เนื่องจากกลุ่มคนเหล่านี้นิยมบริโภคสินค้าฟุ่มเฟือยตามกระแสความนิยมของโลก และสินค้าฟุ่มเฟือยของประเทศจีนยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในตลาดบนได้

4. พฤติกรรมของผู้บริโภคกลุ่มใหม่ในยุคสมัยพิเศษ-พฤติกรรมของผู้บริกรุ่นลูกคนเดียว

ประเทศจีนมีนโยบายคุมอัตรากำเนิด บังคับให้ประชาชนในเมืองมีลูกคนเดียวตั้งแต่ปี 1973 และ รุ่นลูกคนเดียวที่เกิดหลังปี 1973 ได้เติบโตเป็นผู้ใหญ่และเป็นกำลังซื้อสำคัญของตลาด ปัจจุบันจำนวนผู้ที่เป็นลูกคนเดียวมีอยู่ประมาณ 1 ร้อยล้านคน ผู้บริโภคลูกคนเดียวมีลักษณะการบริโภค 3 ประการ คือ

4.1. การใช้เงินโดยไม่คิดที่จะเหลือ จึงได้รับฉายาว่า “หมดเกลี้ยงทุกสิ้นเดือน” รุ่นลูกคนเดียวส่วนใหญ่เกิดในครอบครัวที่ไม่มีความลำบากยากจน ทั้งยังได้รับการดูแลอย่างดีจากสมาชิกของครอบครัว จึงใช้เงินฟุ่มเฟือยโดยไม่เคยคำนึงถึงสภาพที่เงินไม่พอใช้

4.2. ให้ความสำคัญต่อความสะดวกสบายของชีวิต สภาพแวดล้อมการเติบโตของรุ่นลูกคนเดียวอยู่ในยุคบริโภคนิยมและได้รับผลกระทบจากกระแสความคิดของประเทศตะวันตก ซึ่งต่างจากคนรุ่นสมัยก่อนที่เน้นแต่ขยันทำงานและเก็บเงิน จึงทำให้รุ่นลูกคนเดียวให้ความสำคัญต่อความสุขสบายและความเพลิดเพลินมากขึ้น

4.3. นิยมใช้สินค้าทันสมัยและสินค้า Brand name เนื่องจากรุ่นลูกคนเดียวเกิดในช่วงสมัยการปรับเปลี่ยนของระบบทางเศรษฐกิจของจีนและยุคข้อมูลข่าวสาร ซึ่งได้มีสิ่งของแปลกใหม่หลากหลายชนิดเข้าสู่สายตาของคนรุ่นนี้ จึงส่งผลกระทบต่อให้ผู้บริกรุ่นลูกคนเดียวนิยมแสวงหาสินค้าที่แสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ หรือสินค้าทันสมัยและออกแบบสร้างสรรค์

.....

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เมืองกวางโจว

มีนาคม 2555